מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מושגי היסוד בגיאוגרפיה: מרחב, נוף אנושי, אפקט דומינו
- להבין כיצד שינויים בתחומי חיים שונים קשורים זה לזה ברחבי העולם
- לתרגל שאלות של גיאוגרף על תופעות ואירועים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנת המושגים

- 1. א – רצף אירועים שמתחיל במקום אחד ומשפיע על מקומות אחרים
- 2. ב – מדע שחוקר את המרחב – איפה דברים קורים ולמה
- 3. ב – מה שבני אדם יצרו או שינו בשטח
- 4. ג – הגודל הפיזי של העולם
- 5. ג – חודש

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

- 1. נכון – כך נכתב בטקסט על התקשורת המודרנית
- 2. לא נכון – הטקסט מציין שמשבר כלכלי יכול להשפיע על העולם כולו תוך ימים
- 3. לא נכון – השאלות כוללות גם למה, איך זה קשור למקומות אחרים ומה עשוי להשתנות
- 4. נכון – כך מוסבר בטקסט לגבי תפקיד הגיאוגרפיה
- 5. לא נכון – הטקסט מזכיר גם מידע, מסחר, רפואה ואופנה

חלק ג׳ – השלמת מילים

- 1. מרחב
- 2. דומינו
- 3. נוף
- 4. קצב
- 5. גלובלי

חלק ד׳ – התאמה בין מושגים להסברים

- 1 – ב (השטח שבו דברים קיימים וקורים)
- 2 – ה (שרשרת אירועים ממקום למקום)
- 3 – ד (מה שבני אדם בנו בשטח)
- 4 – א (העולם כולו כמחובר כקהילה אחת)
- 5 – ג (מה, למה, איך קשור, ומה ישתנה)

חלק ה׳ – סדר נכון

- 1. אירוע כלכלי קורה במדינה אחת
- 2. מפעלים במדינה הסמוכה נפגעים מהמשבר
- 3. עובדים רבים מאבדים את מקום עבודתם
- 4. מדינות נוספות ברחבי העולם חשות בהשפעה הכלכלית

חלק ו׳ – כתיבה והבעת דעה

- 1. התלמידים צריכים להציג אירוע ברור ולפחות ארבעה שלבי השפעה הגיוניים ברצף
- 2. תשובה אישית עם נימוק הכולל לפחות יתרון אחד וחיסרון אחד

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד מציין שינוי שמתחיל במקום אחד ומשפיע על אחרים עם דוגמה סבירה
- התלמיד מזכיר לפחות שתיים משאלות הגיאוגרף: מה, למה, איך קשור, מה ישתנה
- התלמיד נותן דוגמה הגיונית המבוססת על הטקסט, כמו מכתב מול הודעה מיידית

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בשאלה פתוחה: איך הייתם מתקשרים עם חבר בחו״ל לפני 50 שנה?
- בדיון על הדילמה, חשוב לעודד תלמידים להביא גם צד בעד וגם נגד לפני הכרעה
- פריטי הקושי המסומנים מתאימים להרחבה עם תלמידים מתקדמים יותר

דף תרגול: עולם משתנה – תמורות בתחומי החיים

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

העולם משתנה מהר מאוד. אנשים נוסעים ומדברים מהר יותר מבעבר. נלמד מילים חשובות בנושא.

📖 מילון קטן:

מרחב	השטח שבו דברים קיימים וקורים
אפקט דומינו	שינוי במקום אחד שגורם לשינויים במקומות אחרים
נוף אנושי	מה שבני אדם בנו או שינו בשטח, כמו כבישים ובניינים
שאלות הגיאוגרף	מה קורה כאן, למה כאן, איך זה קשור למקומות אחרים, מה עשוי להשתנות
כפר גלובלי	רעיון שהעולם כולו מחובר כמו כפר קטן אחד
קצב שינוי	המהירות שבה דברים משתנים בעולם
משבר כלכלי	מצב קשה בכלכלה של מדינה שיכול להשפיע על מדינות אחרות

1 חלק א׳ – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה אפקט דומינו?

א) רצף אירועים שמתחיל במקום אחד ומשפיע על מקומות אחרים ב) משחק קופסה פופולרי

ג) מפה מחולקת לאבנים ד) סוג של סופת שלגים

2. מה המדע של גיאוגרפיה חוקר?

א) מדע שחוקר כוכבים ברחבי היקום ב) מדע שחוקר את המרחב – איפה דברים קורים ולמה

ג) מדע שחוקר רק מפות של מדינות ד) מדע שחוקר את ההיסטוריה של עמים

3. מה המילה נוף אנושי אומרת?

א) נוף טבעי ללא התערבות אדם ב) מה שבני אדם יצרו או שינו בשטח ג) תמונה של בני אדם

ד) סוג של מפה גיאוגרפית

4. מה נשאר אותו דבר בעולם?

א) הקצב שבו דברים קורים ב) התקשורת בין אנשים ג) הגודל הפיזי של העולם ד) האופנה

5. כמה זמן חיכתה הסבתא למכתב?

א) יום אחד ב) שבוע ג) חודש ד) שנה

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	היום הודעה יכולה להגיע לצד השני של העולם תוך שבריר שנייה	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	משבר כלכלי במדינה אחת לעולם לא משפיע על מדינות אחרות	☐	☐
3	שאלות הגיאוגרף עוסקות רק בשאלה היכן נמצא מקום על המפה	☐	☐
4	גיאוגרפיה עוזרת לעקוב אחרי שינויים ביחסים בין מקומות	☐	☐
5	לפי הטקסט, תחומי החיים שמשתנים כוללים רק תחבורה ותקשורת	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הגיאוגרפיה היא המדע שחוקר את ה_____

2. שינוי שמתחיל במקום אחד ומשפיע על מקומות אחרים נקרא אפקט _____

3. מה שבני אדם בנו או שינו בשטח נקרא _____ אנושי

4. העולם לא השתנה בגודלו, אבל הוא משתנה ב_____ שלו

5. רעיון שהעולם כולו מחובר כמו כפר אחד נקרא כפר _____

4 חלק ד' – התאמה בין מושגים להסברים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מרחב	___	**א.** העולם כולו כמחובר כקהילה אחת
2. אפקט דומינו	___	**ב.** השטח שבו דברים קיימים וקורים
3. נוף אנושי	___	**ג.** מה, למה, איך קשור, ומה ישתנה
4. כפר גלובלי	___	**ד.** מה שבני אדם בנו בשטח
5. שאלות הגיאוגרף	___	**ה.** שרשרת אירועים ממקום למקום

5 חלק ה' – סדר נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מדינות נוספות ברחבי העולם חשות בהשפעה הכלכלית
☐	אירוע כלכלי קורה במדינה אחת
☐	מפעלים במדינה הסמוכה נפגעים מהמשבר
☐	עובדים רבים מאבדים את מקום עבודתם

6 חלק ו' – כתיבה והבעת דעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אירוע עולמי מהשנה האחרונה ובנו שרשרת דומינו של לפחות ארבעה שלבים – איך האירוע השפיע ממקום למקום

2. דמיינו מכונה שמטלפתת אנשים מיד לכל מקום בעולם בחינם. האם הייתם רוצים לחיות בעולם כזה? נמקו עם יתרון וחיסרון אחד לפחות

כרטיס יציאה

מהו אפקט דומינו גיאוגרפי? תנו דוגמה

מהן שאלות הגיאוגרף שלמדנו?

תנו דוגמה אחת לשינוי בתחום התקשורת מאז ימי הסבתא ועד היום

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀